

Päiväys: 17.10.2013

Edellinen päiväys:

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT							
1.1	Tuotetunniste						
	Kauppanimi / aineen nimi TM ABC Premium Tunnuskoodi						
1.2	Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella						
	Käyttötarkoitus sanallisesti Sammutusjauhe Toimialakoodi (TOL) (*) 466, 477 Käyttötarkoituskoodi (KT) (*) 22 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*) X						
1.3	Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot						
	Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija) Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)						
	Rautakesko Oy Osoite Tikkurilantie 10 Postinumero ja -toimipaikka 01380 VANTAA Postilokero PL 75 Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA Puhelin 010 5311 Sähköpostiosoite rautakesko.info@kesko.fi Y-tunnus 1643256-1						
1.4	Hätäpuhelinnumero						
	HYKS, Myrkytystietokeskus PL 360 00029 HUS (HELSINKI) Puhelin (09) 471 977 tai (09) 4711 (keskus) Sähköposti myrkytys@hus.fi						
KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI							
2.1	Aineen tai seoksen luokitus						
2.1.1	Asetuksen (EY) 1272/2008 (CLP) mukaisesti Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi						
2.1.2	Asetuksen 1999/45/EY mukaisesti Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi						
2.2	Merkinnät						
2.2.1	Merkinnät asetuksen (EY) 1272/2008 (CLP) mukaisesti: Tuotteella ei ole varoitusmerkkejä.						
2.2.2	Vaaralausekkeet: Ei vaaralausekkeita						
2.2.3	Turvalausekkeet:						
	<table><tr><td>P102</td><td>Säilytä lasten ulottumattomissa</td></tr><tr><td>P261</td><td>Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.</td></tr><tr><td>P280</td><td>Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.</td></tr></table>	P102	Säilytä lasten ulottumattomissa	P261	Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.	P280	Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.
P102	Säilytä lasten ulottumattomissa						
P261	Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.						
P280	Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.						
2.3	Muut vaarat						
	Ei tunnettuja muita vaaroja						

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Aineet (**)**

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus

3.2 Seokset ()**

Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH-rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
Monoammonium-fosfaatti	CAS 7722-76-1 EY 231-764-5	01-2119488166-29	> 90 %	Ei luokiteltu

Tässä kohdassa mainittujen H- ja R-lausekkeiden täydelliset tekstit kohdassa 16.

Ei sisällä muita ainesosia, jotka tämänhetkisen tietämyksen mukaan ja soveltuvina pitoisuuksina luokitellaan terveydelle tai ympäristölle vaarallisiksi tai joille on määritetty HTP –arvo tai PBT tai vPvB ja joista sen vuoksi tulisi ilmoittaa tässä osiossa.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Kaikissa epävarmoissa tapauksissa tai oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.1 Hengitys

Altistunut henkilö siiretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa. Suu ja nielu huuhdellaan ja nenä niistetään perusteellisesti. Oireiden jatkuessa altistunut toimitetaan lääkärin hoitoon.

4.1.2 Iho

Saastuneet vaatteet ja jalkineet riisutaan. Altistunut ihoalue harjataan varoen ja huolellisesti, jonka jälkeen iho pestään runsaalla vedellä ja saippualla. Otetaan yhteys lääkäriin, jos ihoärsytys jatkuu.

4.1.3 Roiskeet silmiin

Mahdolliset piilolinssit poistetaan. Silmiä huuhdellaan välittömästi runsaalla vedellä n. 15 minuutin ajan pitäen silmäluomet erillään. Tarvittaessa lääkärin hoitoon.

4.1.4 Nieleminen

Mahdolliset tekohampaat poistetaan. Suu ja nielu huuhdellaan vedellä. **Ei saa oksennuttaa.** Jos tuotetta on selvästi nielty, otetaan viipymättä yhteys lääkäriin

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Tietoja ei saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Symptomaattinen hoito

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet**

Tuote ei ole palava; käytetään paloympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tuote on sammutusaine, se ei itsessään aiheuta erityisiä tunnettuja vaaroja.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Paloympäristön mukaiset toimenpiteet ja suojaimet. Estettävä sammutusvesien leviäminen ympäristöön.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Vältettävä pölyn hengittämistä sekä iho- ja silmäkosketusta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estetään tuotteen pääsy viemäriin ja vesistöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kuiva jauhe ja kostunut massa kerätään mekaanisesti talteen asianmukaisesti merkittyihin astioihin ja pintajäämät pestään pois runsaalla vedellä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Ks. kohdat 8 ja 13

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Sammutinhuollossa noudatettava tuotteen käytöstä annettuja ohjeita. Huolehdittava työtilan ilmanvaihdosta.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytetään tiiviisti suljetussa alkuperäispakkauksessa kuivassa viileässä tilassa erillään elintarvikkeista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Jauhemainen sammutusaine.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****HTP-arvot**

Ainesosa	8 h, ppm	8 h, mg/m ³	15 min, ppm	15 min, mg/m ³	Huom.
Epäorgaaninen pöly	-	10	-	-	

Muut raja-arvot

Tietoja ei käytettävissä.

DNEL-arvot

Pitkäaikainen hengitys: 6,1 mg/m³

PNEC-arvot

Tietoja ei käytettävissä.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Työnopastus suoritettava huolellisesti. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Silmänhuuhdetta ja juoksevaa vettä oltava saatavilla. Kädet pestävä ennen taukoja ja käsittelyn jälkeen.

Silmien tai kasvojen suojaus

Käytettävä tiiviisti suojaavia suojalaseja tai kasvosuojainta.

Ihonsuojaus

Sopiva suojaava ja läpäisemätön työvaatetus suoritettavan työn ja riskien mukaisesti.

Käsien suojaus

Kemikaaleja kestävät suojakäsineet; esim. nitrili (EN 374).

Hengityksensuojaus

Ei erityisvaatimuksia; työympäristön mukainen suojaus.

Termiset vaarat

Tietoja ei saatavilla

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Ei saa päästää viemäriin, vesistöön tai maaperään (ks. 6.3 ja 13.1)

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	Sinertävä jauhe
Haju	Hajuton
Hajukynnys	Ei relevantti
pH	5 (vesiliuos, 50 %)
Sulamis- tai jäätymispiste	190 °C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	Tietoja ei ole käytettävissä
Leimahduspiste	Ei määritettävissä
Haihtumisnopeus	Tietoja ei ole käytettävissä
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Tietoja ei ole käytettävissä
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Tietoja ei ole käytettävissä
Höyrynpaine	Tietoja ei ole käytettävissä

Höyryntiheys	Tietoja ei ole käytettävissä
Suhteellinen tiheys	1,8 g/cm ³
Liukoisuus (liukoisuudet)	Veteen hitaasti liukeneva (> 90 %)
Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi	Tietoja ei ole käytettävissä
Itsesyttymislämpötila	Ei itsestään syttyvä
Hajoamislämpötila	Tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti	Ei relevantti
Räjähtävyys	Tuote ei ole räjähtävä
Hapettavuus	Tuote ei ole hapettava

9.2 Muut tiedot

Muita tietoja ei käytettävissä

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Tietoja ei ole käytettävissä.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Tietoja ei ole käytettävissä.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Kosteus

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Väkevät emäkset.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Korkeassa lämpötilassa voi vapautua ammoniakkia (> 100 °C)

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

Monoammoniumfosfaatti	LD ₅₀	suun kautta, rotta	5750 mg/kg
	LD ₅₀	ihon kautta, kani	7940 mg/kg
	LC ₅₀ / 4 h	hengitysteitse, rotta	> 5 mg/l

Ihosoövyttävyyttä/ärsytys

Ärsyttää ihoa lievästi. Kroonisia vaikutuksia ei tunneta.

Vakava silmävaurio/ärsytys

Pölyaltistuminen ärsyttää silmiä lievästi. Kroonisia vaikutuksia ei tunneta.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Pitkäaikainen tai toistuva pölyaltistuminen saattaa aiheuttaa hengityselimien ärsytystä. Ei tunnettua pitkäaikaisvaikutuksia.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Ei tunnettua merkittäviä vaikutuksia tai vakavia vaaroja.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei tunnettua merkittäviä vaikutuksia tai vakavia vaaroja

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei tunnettua merkittäviä vaikutuksia tai vakavia vaaroja

Elinkeuhkon myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Ei tunnettua merkittäviä vaikutuksia tai vakavia vaaroja

Elinkeuhkon myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Tietoja ei saatavilla

Aspiraatiovaara

Tietoja ei saatavilla

Muut tiedot

Muita tietoja ei ole käytettävissä

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys**

Monoammoniumfosfaatti	LC ₅₀ , 96 h	Kala	85,9 mg/l
-----------------------	-------------------------	------	-----------

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Helposti biologisesti hajoava

12.3 Biokertyvyys

Ei biokertyvä

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Hitaasti veteen liukeneva. Muita merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei oleellinen / epäorgaaninen suola

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Lannoittava vaikutus mahdollinen; voi muuttaa ekologista tasapainoa lähiympäristössä.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät****13.1.1 Hävitettävä tuote:**

Ei luokiteltu vaaralliseksi jätteeksi. Jätteet kerätään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Jätekoodiehdotus EWC: 06 03 07 (fosfaatit ja samankaltaiset kiinteät suolat) tai 06 03 99 (jätteet, joita ei ole mainittu muualla). Ks. myös kohta 6.3.

13.1.2 Pakkausjäte

Tyhjät myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

Ei ole

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei oleellinen

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei ole

14.4 Pakkausryhmä

Ei oleellinen

14.5 Ympäristövaarat

Ei ole

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Tietoja ei saatavilla

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei soveltu

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

1272/2008/EY

STMA 509/2005

1999/13/EY

STMA 553/2008

92/85/ETY

HTP -arvot 2012

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Arviointia ei ole tehty

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon -

Lyhenteiden selitykset -

Tietolähteet Valmistajan KTT

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa -

Luettelo R- ja H-lausekkeista kohdasta 3.2:

R	Ei ole
H	Ei ole

Työntekijöiden koulutus

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen vastaanottajan tulee varmistaa, että kaikki ne, jotka saattavat käyttää, käsitellä tai hävittää tätä tuotetta, lukevat ja ymmärtävät tiedotteen sisällön.